

Anna Tomczyk

WŁOSKI

dla leniwych

**GRAMATYKA
I SŁOWNICTWO**

**Skuteczna nauka języka
nawet dla tych,
którym się nie chce**

SŁÓWKO
WYDAWNICTWO

POZIOM A1-B1+

Anna Tomczyk

WŁOSKI

dla leniwych

**GRAMATYKA
I SŁOWNICTWO**

**Skuteczna nauka języka
nawet dla tych,
którym się nie chce**

POZIOM A1-B1+

SPIIS TREŚCI

WSTĘP	9
-------	---

PODSTAWY FONETYKI JĘZYKA WŁOSKIEGO	11
------------------------------------	----

GRAMATYKA 14

CZĘŚCI MOWY 17

1. RZECZOWNIK	20
---------------	----

2. PRZYMOTNIK	33
---------------	----

3. PRZYSŁÓWEK	49
---------------	----

4. ZAIMEK	55
-----------	----

5. ZAIMKI WSKAZUJĄCE	56
----------------------	----

6. ZAIMKI OSOBOWE	61
-------------------	----

7. ZAIMKI DZIERŻAWCZE	63
-----------------------	----

8. ZAIMKI PYTAJĄCE	67
--------------------	----

9. ZAIMKI DOPEŁNIENIA BLIŻSZEGO	71
---------------------------------	----

10. ZAIMKI DOPEŁNIENIA DALSZEGO	76
---------------------------------	----

11. ZAIMKI ŁĄCZONE	82
--------------------	----

12. ZAIMKI WZGLĘDNE	85
13. ZAIMKI NIEOKREŚLONE	90
14. PRZYIMEK	94
15. CZASOWNIK	113

CZASY, TRYBY I INNE KONSTRUKCJE GRAMATYCZNE 115

16. CZASOWNIKI ESSERE I AVERE	115
17. NO czy NON? – BUDOWA ZDAŃ PRZECZĄCYCH	119
18. ZADAWANIE PYTAŃ	120
19. WYRAŻENIA C'È i CI SONO	121
20. CZAS TERAŻNIEJSZY – PRESENTE INDICATIVO	124
21. BUDOWA ZDAŃ	134
22. CZASOWNIKI MODALNE	139
23. CZASOWNIKI ZWROTNE	142
24. CZASOWNIK PIACERE	148
25. TRYB ROZKAZUJĄCY	152
26. FORMA BEZOSOBOWA CZASOWNIKA	159
27. FORMA GERUNDIO	165
28. KONSTRUKCJA STARE + GERUNDIO (PRESENTE PROGRESSIVO)	168
29. KONSTRUKCJA STARE + PER + BEZOKOLICZNIK	172
30. CZAS PRZESZŁY DOKONANY – PASSATO PROSSIMO	174
31. CZAS PASSATO PROSSIMO Z CZASOWNIKAMI MODALNYMI (dovere, potere, volere)	181
32. CZAS PASSATO PROSSIMO Z ZAIMKAMI DOPEŁNIENIA	183
33. CZAS PRZESZŁY NIEDOKONANY – IMPERFETTO	187

34. KONSTRUKCJA STARE + GERUNDIO do wyrażania przeszłości niedokonanej (stavo guardando, stavamo mangiando)	193
35. CZAS PRZYSZŁY PROSTY – FUTURO SEMPLICE	196
36. TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY – CONDIZIONALE PRESENTE (SEMPLICE)	200
37. TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY PRZESZŁY – CONDIZIONALE PASSATO (COMPOSTO)	204
38. TRYB ŁĄCZĄCY – IL CONGIUNTIVO PRESENTE	208
39. TRYB ŁĄCZĄCY PRZESZŁY – IL CONGIUNTIVO PASSATO	215
40. TRYB ŁĄCZĄCY – IL CONGIUNTIVO IMPERFETTO	219
41. TRYB ŁĄCZĄCY – IL CONGIUNTIVO TRAPASSATO	224
42. ZDANIA (OKRESY) WARUNKOWE – PERIODI IPOTETICI	228
43. STRONA BIERNA – FORMA PASSIVA	239
44. ANCHE – NEANCHE	245
45. SPÓJNIKI – LE CONGIUNZIONI	247
46. PRZYMIOTNIKI Z PRZYIMKAMI	254
47. CZASOWNIKI Z PRZYIMKAMI	263

SŁOWNICTWO

272

1. ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE – LE FRASI DI BASE	273
2. LICZEBNIKI – I NUMERI	278
3. KRAJE I NARODOWOŚCI – I PAESI E LE NAZIONALITÀ	290
4. RODZINA I PRZYJACIELE – LA FAMIGLIA E GLI AMICI	295
5. SZKOŁA I NAUKA – LA SCUOLA E L'ISTRUZIONE	299
6. ZAWODY I PRACA – LE PROFESSIONI E IL LAVORO	303
7. WYGLĄD ZEWNĘTRZNY I URODA – L'ASPETTO FISICO E LA BELLEZZA	310
8. CHARAKTER I EMOCJE – IL CARATTERE E LE EMOZIONI	315

9. CODZIENNA RUTYNA – LA ROUTINE QUOTIDIANA	321
10. DOM – LA CASA	325
11. MIASTO I TRANSPORT – LA CITTÀ E IL TRASPORTO	328
12. JEDZENIE – IL CIBO	332
13. ZDROWIE – LA SALUTE	339
14. PRZYRODA I ZJAWISKA ATMOSFERYCZNE – LA NATURA E I FENOMENI ATMOSFERICI	343
15. UBRANIA, MODA I ZAKUPY – I VESTITI, LA MODA E GLI ACQUISTI	348
16. CZAS WOLNY I HOBBY – IL TEMPO LIBERO E GLI HOBBY	353
17. PAŃSTWO I SPOŁECZEŃSTWO – LO STATO E LA SOCIETÀ	357
18. ROZWÓJ OSOBISTY I DUCHOWY – LO SVILUPPO PERSONALE E LA VITA SPIRITUALE	361
19. IDIOMY – LE FRASI IDIOMATICHE	367
20. „FAŁSZYWI PRZYJACIELE” – I FALSI AMICI	377

KLUCZ

382

GRAMATYKA

Język włoski – choć nie jest pozbawiony gramatycznych odmian i wyjątków od podstawowych reguł – jest przyjaznym językiem do nauki dla Polaków. Stosunkowo łatwa do przyswojenia, **nieskomplikowana fonetyka, melodyjnie brzmiące słowa, prawie zawsze kończące się samogłoskami, mnogość słów wywodzących się z łaciny** i obecnych w wielu innych językach to niewątpliwe zalety i wielka zachęta dla polskojęzycznych uczniów. Gramatyka chwilami również przypomina znane nam z języka polskiego struktury – podobnie jak w języku włoskim, polskie części mowy takie jak **rzeczowniki, przymiotniki i czasowniki posiadają końcówki fleksyjne (odmianę)**. Co pocieszające dla osób uczących się języków romańskich, do których należy język włoski, nie znajdziemy w nim deklinacji (odmiany rzeczownika przez przypadki) takiej, jaką znamy w naszym ojczystym języku. Podobnie jak np. w języku angielskim, **we włoskim nie dodajemy do rzeczownika żadnych końcówek fleksyjnych w postaci przyrostków** (jak to ma miejsce w polskich rzeczownikach, np. *książka, książki, książce, książkę, książką, książko*), a w razie konieczności posłużenia się tym, co nazywamy przypadkiem – rzeczownik w mianowniku zostanie poprzedzony odpowiednim **przymikiem**, np. **il libro** – *książka*, **al libro**, **del libro**, **con il libro**.

Kolejną różnicę stanowi liczba rodzajów gramatycznych. Dobrą wiadomością dla nas jest to, że w języku włoskim występują **tylko dwa rodzaje rzeczowników i innych odmiennych części – rodzaj męski i rodzaj żeński**. Co może się wydać nieco mniej pocieszające, podobnie jak w wielu innych językach europejskich, we włoskim niemal zawsze obowiązkowa jest **obecność rodzajnika przed rzeczownikiem** – nieokreślonego (**un, una, uno**) lub określonego (**il, la, lo, i, le, gli**).

Oprócz znanych nam z języków słowiańskich (jak np. polski) i germańskich (np. angielski, niemiecki) czasów gramatycznych i okresów warunkowych, w języku włoskim pojawia się dodatkowo tzw. **tryb łączący (congiuntivo)**. Jednak dla osób zaczynających przygodę z językiem włoskim mamy dobrą wiadomość: brak znajomości tej struktury nie wpływa na zrozumienie języka ani na skuteczność komunikacji w nim.

Początkiem naszej wspólnej podróży przez włoską gramatykę będzie zapoznanie się w dużym skrócie ze wszystkimi najważniejszymi włoskimi częściami mowy.

CZĘŚCI MOWY

Już na samym początku czeka na nas dobra wiadomość: w języku włoskim istnieją te same główne części mowy, co w języku polskim i wielu innych popularnych językach:

- **Sostantivo/nome – rzeczownik** określa osoby, miejsca, przedmioty lub pojęcia, np. **casa** – *dom*, **cane** – *pies*, **amico** – *przyjaciel*.
Rzeczownikowi zazwyczaj towarzyszy rodzajnik (**articolo**) – nieobecny w języku polskim – np. **una, il, gli**.
- **Aggettivo – przymiotnik** opisuje lub określa rzeczownik, np. **grande** – *duży*, **bello** – *piękny*, **intelligente** – *inteligentny*.
- **Pronome – zaimek** zastępuje lub odnosi się do rzeczowników, np. **io** – *ja*, **tu** – *ty*, **lui/lei** – *on/ona*, ale również **mi** – *mnie*, **ti** – *ciebie* lub, znane również jako przymiotniki dzierżawcze, **mio** – *mój*, **tua** – *twoja*, **nostro** – *nasz*.
- **Verbo – czasownik** wyraża działanie, stan lub zdarzenie, np. **parlare** – *mówić*, **mangiare** – *jeść*, **dormire** – *spać*.
- **Avverbio – przysłówek** określa czasownik, przymiotnik, może też towarzyszyć innemu przysłówkowi, np. **bene** – *dobrze*, **molto** – *bardzo*, **velocemente** – *szybko*.
- **Preposizione – przypek** określa relację między elementami zdania, np. **a** – *do*, **da** – *od*, **in** – *w*, **con** – *z*. Czasami łączy się z rodzajnikiem określonym, tworząc słowa takie jak np. **alla** (a + la), **del** (di + il), **nei** (in + i), **dalla** (da + la).
- **Congiunzione – spójnik** łączy słowa, zdania lub frazy, np. **e** – *i*, **a**, **ma** – *ale*, **perché** – *ponieważ*.
- **Interiezione – wykrzyknik** wyraża emocje lub uczucia, np. **oh!**, **ah!**, **bravo!**

UWAGA:

W języku włoskim **numeri – liczebniki**, które w naszym ojczystym języku należą do części mowy, traktowane są jako:

- przymiotniki (**aggettivi numerali**) – główne (**cardinali**), np. **uno, due, dieci, cento** – lub porządkowe (**ordinali**): **primo, secondo, decimo, centesimo** itd., kiedy opisują rzeczownik: np. **tre libri, il primo maggio**;
- rzeczowniki – gdy występują samodzielnie, np.

Il tredici non è il mio numero preferito. – Trzynastcie to nie jest mój ulubiony numer.

Lo sapevi che in Italia si crede che il diciassette porti sfortuna? – Wiesz, że we Włoszech wierzy się, że numer siedemnaście przynosi pecha?

I primi tre hanno vinto il premio. – Pierwsz trzech wygrali nagrodę.

- przysłówki – kiedy wskazują na miarę, np.

Ho camminato per tre chilometri. – Szedłem (przez) trzy kilometry.

Il mio zaino pesa otto chili. – Mój plecak waży 8 kilogramów.

Jeśli chodzi o budowę zdania, język włoski raczej nie odbiega od innych nowożytnych języków wywodzących się z łaciny ani od języka polskiego. Zaskoczyć może nas za to **pozycja przymiotnika, który zwykle stawiamy nie przed, a po rzeczowniku**. (Więcej na temat włoskich części zdania przeczytacie w rozdziale 21 „Budowa zdań”).

Typowy układ słów we włoskim zdaniu to:

PODMIOT – ORZECZENIE – DOPEŁNIENIE – OKOLICZNIK

Alberto legge un giornale nel soggiorno.

– (kto? co?) **Albert (co robi?)** *czyta (kogo? co?) gazetę (gdzie?) w salonie.*

Podobnie jak w języku polskim, możliwe są pewne odstępstwa od tej reguły, zwłaszcza jeśli chodzi o miejsce okoliczników. Możemy powiedzieć:

Ho visto un bel film ieri sera. – Widziałem piękny film dziś wczoraj wieczorem.

Lub:

Leri sera ho visto un bel film. – Wczoraj wieczorem widziałem piękny film.

Przyjrzyjmy się poszczególnym częściom mowy:

1. Io mangio una pizza deliziosa a casa mia. – *Ja jem pyszną pizzę w moim domu.*

- Sostantivo – Rzeczownik: pizza
- Pronome – Zaimek: io, mia
- Verbo – Czasownik: mangio

- Aggettivo – Przymiotnik: deliziosa
 - Preposizione – Przyimek: a
 - Avverbio – Przysłówek: (a) casa
2. Alessia ha comprato una bella casa vicino al mare. – *Alessia kupiła piękny dom blisko morza.*
- Sostantivo: Alessia, casa, mare
 - Articolo: una, il (al)
 - Verbo: ha comprato (czas przeszły)
 - Aggettivo: bella
 - Preposizione: vicino, a
3. Maria e Giuseppe vanno insieme al cinema. – *Maria i Giuseppe idą razem do kina.*
- Sostantivo: Maria, Giuseppe, cinema
 - Pronome: insieme
 - Verbo: vanno
 - Congiunzione: e
 - Preposizione: al
4. La ragazza intelligente studia molto per l'esame e quasi non dorme. – *Inteligentna dziewczyna uczy się dużo do egzaminu i prawie nie śpi.*
- Sostantivo: ragazza, esame
 - Articolo: l'
 - Pronome: la
 - Verbo: studia, dorme
 - Aggettivo: intelligente
 - Avverbio: molto, quasi, non
 - Preposizione: per
 - Congiunzione: e
5. Il gatto nero ha dormito sul vecchio divano tutto il giorno. – *Czarny kot spał na starej kanapie cały dzień.*
- Sostantivo: gatto, divano, giorno
 - Articolo: il
 - Verbo: ha dormito (czas przeszły)
 - Aggettivo: nero, vecchio
 - Avverbio: tutto il giorno (wyrażenie przysłówkowe)
 - Preposizione: sul

RZECZOWNIK

Włoskie rzeczowniki (**sostantivi** lub **nomi**) nie tylko bardzo łatwo „wpadają w ucho”, ale też bardzo często przypominają słowa znane nam z innych języków lub choćby z języka polskiego. Czasami można mieć wrażenie, że wystarczyłoby do polskiego rzeczownika dostawić samogłoskę i w ten sposób „wyczarujemy” włoskie słowo: *balkon* – **balcone**, *dokument* – **documento**, *psycholog* – **psicologo**, *kolor* – **colore** itp. Prawie wszystkie włoskie słowa kończą się samogłoską (co wpływa na melodyjność tego języka), niestety poleganie na złudzeniu podobieństwa większości rzeczowników do języka polskiego może nie być najlepszym pomysłem. Warto jednak obserwować **polskie słowa zapożyczone z łaciny** (tzw. łacynizmy) i na ich podstawie dostrzegać podobieństwo do słów włoskich. Często są to słowa z przyrostkami: -cja, -sja, -zja, -um, -us, -usz, -ius, np. *edukcja* – **educazione**, *kontynuacja* – **continuazione**, *misja* – **missione**, *iluzja* – **illusione**, *liceum* – **liceo**, *muzeum* – **museo**.

Rzeczowniki włoskie posiadają dwa rodzaje: **męski** i **żeński** oraz liczbę **pojedynczą** i **mnogą**.

RODZAJNIK RZECZOWNIKA

Przed rzeczownikiem występuje tzw. **rodzajnik** (*articolo*): **określony** (*articolo determinativo*) – dla rzeczowników, co do których nie mamy wątpliwości, o którą rzecz chodzi (np. **il ragazzo** rozumiemy jako „ten chłopak”), lub **nieokreślony** (*articolo indeterminativo*) dla pojedynczych rzeczy, które należą do większej kategorii (np. **una banana** – „jakiś banan”, jeden z wielu).

Rodzajnik wskazuje nie tylko na „określoność” danego rzeczownika, lecz także na jego rodzaj (męski – **maschile** / żeński – **femminile**) oraz liczbę (pojedynczą – **singolare** / mnogą – **plurale**), np.

- **rodzaj męski**: **un** tavolo – *jakiś stół*; **il** tavolo – *określony/ten stół*; **i** tavoli – *(te konkretne) stoły*;
- **rodzaj żeński**: **una** chitarra – *jakaś gitara*; **la** chitarra – *określona / ta gitara*, **le** chitarre – *(te konkretne) gitary*.

Do **rodzajników określonych** zaliczamy: **il, la, lo** – dla liczby pojedynczej oraz: **i, le, gli** dla liczby mnogiej. **Il, lo, i, gli** to rodzajniki rodzaju męskiego, a **la i le** to rodzajniki rodzaju żeńskiego, np. **il** vaso – *i vasi / wazon – wazon*; **la** lampada – **le** lampade / *lampa – lampy*; **lo** spirito – **gli** spiriti / *duch, dusza – dusze*.

Rodzajniki nieokreślone w liczbie pojedynczej to **un, uno** – dla rodzaju męskiego oraz **una** dla rodzaju żeńskiego, np. **un** capello – (*jakiś*) włos; **uno** strumento – (*jakiś*) instrument; **una** batteria – (*jakaś*) bateria.

Zarówno liczba pojedyncza, jak i liczba mnoga mogą posiadać tzw. **rodzajnik częstkowy** składający się z przyimka **di** połączonego z właściwym dla danego słowa jego rodzajnikiem określonym. (O połączeniu przyimków z rodzajnikiem będzie mowa w rozdziale 15 „**Przymyki z rodzajnikiem określonym: il, lo, l', la, i, gli, le**”). Taką formą (**del, dello, dell', dei, degli, delle**) posługujemy się najczęściej, gdy po polsku użylibyśmy w tym miejscu dopełniacza (*kogo? czego?*) lub biernika (*kogo? co?*), mówiąc o bliżej nieokreślonej ilości czegoś.

- **Rodzaj męski:** un biscotto – **dei** biscotti / *jakiś herbatnik* – *jakiś herbatniki*; un pane – **del** pane / *jakiś chleb* – *trochę chleba*; un amico – **degli** amici / *jakiś przyjaciel* – *kilkoro/iluś przyjaciół*; uno zaino – **degli** zaini / *jakiś plecak* – *jakiś plecaki, jakichś plecaków*.
- **Rodzaj żeński:** una banana – **delle** banane / *jakiś banan* – *jakiś banany*; un'amica – **delle** amiche / *jakaś przyjaciółka* – *jakiś przyjaciółki, jakichś przyjaciółek*.

Ogni pomeriggio compriamo **dell'**aranciata. – *Każdego popołudnia kupujemy (trochę, bliżej nieokreślonej ilości) oranżady.*

Mamma, dammi **delle** caramelle. – *Mamo, daj mi (trochę) cukierków.*

Vedo **dei** palazzi bianchi. – *Widzę (jakiś) białe budynki.*

Często w liczbie mnogiej, zwłaszcza gdy mowa o przynależności do większego zbioru, kategorii lub o nieokreślonej ilości, rodzajnik nieokreślony po prostu nie występuje (pozostawiamy rzeczownik bez niego), np. Leggo **giornali**. – *Czytam gazety.* Siamo **bambini**. – *Jesteśmy dziećmi.* In Polonia non si allevano **cammelli**. – *W Polsce nie hoduje się wielbłądów.* **Viaggi** in paesi esotici sono costosi. – *Podróż do egzotycznych krajów są kosztowne.*

UWAGA:

Zwykle przy wymienianiu poszczególnych słów – np. w słowniku lub w ćwiczeniu – podaje się je z rodzajnikiem określonym.

1. Wybierz właściwy rodzajnik.

1. Guarda, nonna, **un/del gatto** dorme sul nostro divano. – *Zobacz, babciu, (jakiś) kot śpi na naszej kanapie!*
2. Hai visto **delle/le fragole** fresche nel supermercato? – *Widziałeś świeże truskawki w supermarkecie?*
3. **La/Una** nostra **casa** è grande e bella. – *Nasz dom jest duży i ładny.*
4. **Un/il sole** brilla nel cielo. – *Słońce świeci na niebie.*
5. Non leggiamo **i/- libri**, ma ascoltiamo **-di audiolibri**. – *Nie czytamy książek, ale słuchamy audiobooki.*
6. Nel parco c'è **una/la ragazza** che legge **un/- libro**. – *W parku jest (jakaś) dziewczyna, która czyta (jakąś) książkę.*
7. **Il/- mare** è calmo oggi. – *Morze jest dzisiaj spokojne.*
8. Siamo già **le/- donne**, non **-/delle ragazze**. – *Jesteśmy już kobietami, nie dziewczynami.*
9. **Del/il** vostro **treno** arriva alle otto? – *Wasz pociąg przyjeżdża o ósmej?*
10. Hai **della/una chitarra**? – *Masz gitarę?*

KOŃCÓWKA RZECZOWNIKA W LICZBIE POJEDYNCZEJ I MNOGIEJ

Większość **rzeczowników męskich** ma końcówkę **-o** w liczbie pojedynczej i końcówkę **-i** w liczbie mnogiej, np.: **un/il ragazzo** – **i ragazzi / chłopiec – chłopcy**; **un/il gatto** – **i gatti / kot – koty**; **un/il regalo** – **i regali / prezent – prezenty**.

UWAGA:

Nie zawsze rodzaj rzeczownika w języku włoskim pokrywa się z jego polskim rodzajem, np. **un/il libro** (r. męski) – **książka** (r. żeński); **un/il lavoro** (r. męski) – **praca** (r. żeński); **un/il bambino** (r. męski) – **dziecko** (r. nijaki).

Rzeczowniki w rodzaju żeńskim zwykle kończą się w liczbie pojedynczej literą **-a**, a w liczbie mnogiej na **-e**, np. **una/la rana** – **le rane / żaba – żaby**; **una/la donna** – **le donne / kobieta – kobiety**; **una/la borsa** – **le borse / torba – torby**.

Tak jak w rodzaju męskim, tutaj również spotkamy rzeczowniki należące do innego rodzaju w języku polskim, np. **una/la camera** (r. żeński) – **pokój** (r. męski); **una/la macchina** (r. żeński) – **samochód** (r. męski); **una/la finestra** (r. żeński) – **okno** (r. nijaki).

Część **rzeczowników ożywionych (żywotnych)**, a więc odnoszących się głównie do osób i zwierząt, ma w języku włoskim ten sam temat rzeczownika zakończony

końcówką męską – dla rodzaju męskiego i żeńską – dla rodzaju żeńskiego tych rzeczowników, np.

- **il nonno – la nonna** / *dziadek – babcia*
- **lo zio – la zia** / *wujek – ciocia*
- **il cugino – la cugina** / *kuzyn – kuzynka*

Oprócz rzeczowników, których formy liczby pojedynczej zakończone są na **-o** (w r. męskim) i na **-a** (w r. żeńskim), spotykamy **rzeczowniki zakończone w liczbie pojedynczej na -e**. Nie są to rzeczowniki mnogie w rodzaju żeńskim (jak np. **la donna – le donne**), ale rzeczowniki pojedyncze, które mogą być rodzaju męskiego lub żeńskiego (**il...-e** lub **la...-e**). W liczbie mnogiej takie rzeczowniki będą miały końcówkę **-i**, również niezależnie od ich rodzaju.

■ Rodzaj męski

- **il fiore – i fiori** / *kwiat – kwiaty*
- **il dolore – i dolori** / *ból – bóle*
- **il cuore – i cuori** / *serce – serca*

■ Rodzaj żeński

- **la colazione – le colazioni** / *śniadanie – śniadania*
- **la notte – le notti** / *noc – noce*
- **la stazione – le stazioni** / *dworzec – dworce*

2. Przyjrzyj się formom rodzajnika i końcówkom podanych rzeczowników, a następnie uporządkuj je zgodnie z rodzajem i liczbą.

il professore ■ la domanda ■ le notizie ■ la politica ■ la tigre ■ il termometro
 ■ i vicini ■ le chiavi ■ il cane ■ la natura ■ le valigie ■ i politici ■ le penne ■
 i genitori ■ il ladro ■ i dollari

Rodzaj męski		Rodzaj żeński	
Liczba pojedyncza	Liczba mnoga	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
il professore			

RZECZOWNIKI ZACZYNAJĄCE SIĘ OD SAMOGŁOSKI

Formy rodzajników przed niektórymi rzeczownikami różnią się od tych, które już poznaliśmy. Zamiast rodzajników **il, la, le...** możemy zauważyć np. **gli spaghetti, lo zoo, l'amico, uno studente**. Chodzi tu o **głoskę**, na jaką rozpoczyna się sam rzeczownik. Jeśli jest to **samogłoska** (a, e, i, o u), pojawi się forma ściągnięta **rodzajnika określonego** wraz z apostrofem w obu rodzajach w liczbie pojedynczej (il, la ➔ l'), natomiast w liczbie mnogiej rodzajnik męski z i zmienia się w **gli**, a żeński pozostanie niezmienny: **le**, np.

■ Rodzaj męski

- l'amico – **gli** amici / *przyjaciół – przyjaciele*
- l'ufficio – **gli** uffici / *biuro – biura*
- l'ospedale – **gli** ospedali / *szpital – szpitale*

■ Rodzaj żeński

- l'amica – **le** amiche / *przyjaciółka – przyjaciółki*
- l'ora – **le** ore / *godzina – godziny*
- l'ubicazione – **le** ubicazioni / *lokalizacja – lokalizacje*

Rodzajnik nieokreślony przed samogłoską zmienia formę na skróconą (**una ➔ un'**) tylko przed rodzajem żeńskim:

- un amico, un orologio – *zegarek, un occhio – oko* – rodzaj męski (bez zmian)
- **un'** amica – rodzaj żeński (una ➔ un'), **un'** arancia – *pomarańcza*, **un'** opera itd.

Rodzajnik rzeczownika zaczynającego się od: s (+ spółgłoska), z, y, ps, gn

Kiedy na początku rzeczownika w rodzaju męskim występuje **s (+ spółgłoska)**, **z**, **y**, **ps**, **gn**, wtedy rodzajnik będzie miał formy: **lo, gli, uno**.

■ Rodzaj męski

- il ➔ lo
- lo zio – **gli** zii / *wujek – wujkowie*
- lo studente – **gli** studenti
- lo psicologo – **gli** psicologi

3. Do podanych rzeczowników dopisz rodzajnik określony.

1. **la** casa (*dom*)

..... occhi (*oczy*)

..... aerei (*samoloty*)

..... elefante (r. męski, *słoń*)

..... borse (*torby*)

..... isola (*wyspa*)

..... chiesa (*kościół*)

..... indirizzo (*adres*)

..... specchi (r. męski, *lustra*)

..... medico (*lekarz*)

..... edicola (*kiosk*)

KONSTRUKCJA STARE + GERUNDIO (PRESENTE PROGRESSIVO)

Z poprzedniego rozdziału wiemy już, że za pomocą konstrukcji **stare + gerundio** wyrażamy czynności mające miejsce w chwili obecnej.

Przyjrzyjmy się dialogowi:

Due amici parlano al telefono:

- Ciao Gervasio, che cosa **stai facendo**?
- **Sto mangiando** un panino con formaggio, e tu, Ermenegildo?
- Io **sto ascoltando** un po' di musica classica, ma, a dire la verità, vorrei fare qualcosa di più divertente.
- Tipo? Di che cosa **stai parlando**?
- Boh! Forse facciamo insieme il parkour? Che ne dici?
- Ma **stai scherzando**?! Io ho già 89 anni, e tu hai solo un anno meno di me!

Konstrukcję **stare + gerundio** tworzymy, dodając **do odmienionego czasownika „stare” formę gerundio**.

STARE	GERUNDIO
sto	mangiando/lavorando/studiando/tornando
stai	
sta	scrivendo/dormendo/partendo/uscendo
stiamo	
state	
stanno	

Zdania przeczące tworzymy, stawiając **non** przed **stare**.

Non **stiamo leggendo**.

Laura, perché non **stai studiando**?

Questa scelta è stata mia, quindi non **mi sto lamentando**.

Inne przykłady zdań z użyciem **stare + gerundio**:

Signor Rosati **sta cucinando** la cena per tutta la famiglia. – *Pan Rosati gotuje kolację dla całej rodziny.*

Stiamo lavorando su un progetto importante. – *Pracujemy (obecnie) nad ważnym projektem.*

State studiando per l'esame di doman? – *Uczycie się na jutrzejszy egzamin?*

Elmo di nuovo **sta parlando** al telefono con sua madre. – *Elmo znowu rozmawia przez telefon ze swoją mamą.*

Stiamo pulendo la casa. Aiutateci? – *Sprzątamy dom. Pomożecie nam?*

Sto bevendo un caffè con Francesca, ti richiamo dopo. – *Piję kawę z Francescą, oddzwonię do ciebie później.*

Z **czasownikami zwrotnymi** konstrukcja **stare + gerundio** jest poprzedzona zaimekiem zwrotnym:

alzarsi ➔ (io) **mi sto alzando**, (tu) **ti stai alzando**, (lui / lei) **si sta alzando**, (noi) **ci stiamo alzando**, (voi) **vi state alzando**, (loro) **si stanno alzando**

Mi sto facendo la barba. – *Golę się.*

Non **ti stai truccando**, Lucia? Posso usare il bagno? – *Nie malujesz się, Łucja? Mogę skorzystać z łazienki?*

Dove **vi state nascondendo**, bambini? – *Gdzie wy się chowacie, dzieci?*

Ma perché **ci stiamo litigando**? – *Dlaczego my się właściwie kłócimy?*

Konstrukcja **stare + gerundio** może też łączyć się z zaimkami dopełnienia **blіższego** (**mi, ti, lo, la, ci, vi, li, le**) i **dalszego** (**mi, ti, gli, le, ci, vi**). Zaimki te mogą być umieszczone przed czasownikiem **stare** lub dołączone bezpośrednio do formy **gerundio**:

Giorgio **gli sta scrivendo** una risposta. / Giorgio **sta scrivendogli** una risposta. – *Jerzy pisze im odpowiedź.*

Sto cercando la strada giusta. ➔ **La sto cercando**. / **Sto cercandola**. – *Szukam właściwej drogi. Szukam jej.*

Il professore sta spiegando una regola agli studenti. ➔ **Gliela sta spiegando**. / **Sta spiegandola** a tutti. – *Profesor wyjaśnia zasadę studentom. Wyjaśnia im ją. Wyjaśnia ją wszystkim.*

Il nonno **ci sta mostrando** le foto. Il nonno **sta mostrandoci** le foto. – *Dziadek pokazuje nam zdjęcia.*

1. Odmień konstrukcję „stare + gerundio” przez wskazane osoby, używając podanych czasowników.

1. io – studiare:	7. lui – morire:
2. voi – lavorare:	8. io – truccarsi:
3. Lei – pensare:	9. loro – produrre:
4. loro – scherzare:	10. tu – rompere:
5. tu – alzarsi:	11. voi – offrire:
6. noi – leggere:	12. lei – scegliere:

2. Uzupełnij minidialogi wyrażeniami z ramki.

stai combinando ■ sta chiamando ■ stanno dormendo ■ stai copiando ■ stai facendo ■ stanno facendo ■ sto scrivendo ■ sta piangendo ■ stiamo aspettando ■ stai ascoltando

- Chi ti?
– È il mio ex fidanzato, Luca.
– E che cosa vuole da te?
– e dice che non può vivere senza di me.
– E tu perché lo?
- Che fanno i figli?
– nelle loro camere da letto.
– E i suoceri?
– una passeggiata.
– E noi, che?! Finalmente possiamo passare un po' di tempo insieme!
- Maria, che?
– Niente, professoressa, il mio test.
– Ma io vedo che qualcosa. le risposte da Matteo!
– Le giuro che non lo faccio. Inoltre, lui ha tutte le risposte sbagliate...

3. Przetłumacz na włoski brakujące fragmenty zdań.

- Guarda, una! – *Spójrz, gwiazda spada!*
- Perché le pattuglie correndo così veloci? – È perché i ladri dalla polizia! – *Dlaczego te radiowozy pędzą tak szybko? – To dlatego, że złodzieje uciekają przed policją!*
- L'insegnante di anatomia. – *Nauczyciel tłumaczy nam lekcję anatomii.*
- Marco delle rose per Angela. – *Marek kupuje róże dla Angeli.*
- Ma tu davvero chiedendo di uscire? – *Naprawdę zapraszasz mnie na randkę?*
- Guarda questa bambina! al ritmo della musica! – *Spójrz na tę dziewczynkę! Tańczy w rytm muzyki!*
- Perché dopo un giorno così lungo? – *Dlaczego nie odpoczywasz po tak ciężkim dniu?*
- Povero Renato Aiutiamolo un po'? – *Biedny Renato nadal szuka swojego psa. Pomożemy mu?*
- Con? – *Z kim piszesz?*
- il tè? Sei un tesoro! – *Przygotowujesz dla mnie herbatę? Jesteś skarbem!*

SŁOWNICTWO

RODZINA I PRZYJACIELE

– LA FAMIGLIA E GLI AMICI

CZŁONKOWIE RODZINY (I MEMBRI DELLA FAMIGLIA)

Określenia osób i relacji

Określając pokrewieństwo, używamy przyimka **di**:

- la mamma **di** Stefano – mama Stefana
- i fratelli **del** mio papà – bracia mojego taty
- il fidanzato **di** Angela – narzeczony Angeli

CIEKAWOSTKA

Rodzina jest fundamentem włoskiego społeczeństwa. Włosi mają silne więzi rodzinne i często spędzają czas ze swoimi bliskimi. Tradycje rodzinne są ważne, a wspólne posiłki, szczególnie niedzielne obiady, są uważane za świętość. Starsi członkowie rodziny, zwłaszcza dziadkowie, cieszą się dużym szacunkiem.

La mia famiglia è molto grande/numerosa. – *Moja rodzina jest bardzo duża/liczna.*

Ho due fratelli e una sorella. – *Mam dwóch braci i jedną siostrę.*

I miei genitori hanno tre figli e nove nipoti. – *Moi rodzice mają troje dzieci i dziewięcioro wnucząt.*

Mio nonno vive con noi. – *Mój dziadek mieszka z nami.*

La nonna è venuta a mancare l'anno scorso. – *Babcia zmarła w zeszłym roku.*

Domani festeggiamo l'anniversario dei miei genitori. – *Jutro świętujemy rocznicę ślubu moich rodziców.*

Quando vi sposate? State insieme già da 13 anni! – *Kiedy się pobierzecie? Jesteście razem już 13 lat!*

La mia cugina abita a Roma. – *Moja kuzynka mieszka w Rzymie.*

La nostra famiglia si riunisce ogni domenica. – *Nasza rodzina spotyka się co niedzielę.*

Mio fratello abita solo con mia mamma perché i nostri genitori hanno divorziato quando aveva 7 anni. – *Mój brat mieszka tylko z moją mamą, ponieważ nasi rodzice rozwiedli się, kiedy miał siedem lat.*

CIEKAWOSTKA

We Włoszech większość osób bierze ślub po trzydziestce, a często nawet później. O Włochach, z upodobaniem mieszkających z mamą przez większość życia, a po wyprowadzce kontaktujących się z nią w każdej błahej sprawie, mówimy „mammoni” (mamisynkowie), a zjawisko to, znane głównie wśród mieszkańców Półwyspu Apenińskiego, określamy jako „mammismo”. Po ślubie we Włoszech **kobieta pozostaje przy swoim nazwisku. Potomstwo nosi nazwisko męża.** Najbardziej **popularne nazwiska** we Włoszech to: Rossi, Russo, Ferrari, Esposito, Bianchi, Romano i Colombo (czyli Kolumb...).

1. Czy podane słowa to członkowie rodziny rodzaju męskiego czy żeńskiego? Napisz obok każdego wyrazu M (maschile) lub F (femminile). Jeśli obie formy są możliwe, napisz M/F.

1. moglie
2. padre.....
3. zio.....
4. marito.....
5. madre.....
6. parente.....
7. cognata.....
8. nipote.....
9. nonna.....
10. babbo.....

2. Kim są dla Ciebie te osoby?

1. la moglie di mio padre –
2. i genitori dei miei genitori –
3. il figlio dei miei genitori –
4. i genitori di mio marito –
5. il marito di mia figlia –
6. la moglie di mio nonno –
7. i figli dei miei zii –
8. la figlia dei miei genitori –
9. il marito di mia zia –
10. il figlio unico dei miei genitori –

3. Przetłumacz zdania.

1. Narzeczoną Marii ma na imię Giorgio.
.....
2. Mój wujek poślubił swoją narzeczoną w zeszłym roku.
.....
3. Mój brat bliźniak poślubił moją koleżankę ze szkoły.
.....
4. Moje dzieci nie mają jeszcze dzieci.
.....
5. Niestety Anselmo i Filomena rozstali się.
.....
6. Pradziadek mojej kuzynki ma dziewięćdziesiąt lat.
.....
7. Była żona Antonio mieszka z ich dziećmi.
.....
8. Ile macie dzieci?
.....

4. Franco, który od jakiegoś czasu spotyka się z Claudią, chce przedstawić ją swojej rodzinie. W tym celu opowiada dziewczynie o swoich krewnych, pokazując jej zdjęcia z rodzinnego albumu. Uzupełnij tekst brakującymi słowami z ramki.

loro ■ prende ■ cugino ■ famiglia ■ moglie ■ mostra ■ madre meglio ■ nonno ■ siamo ■ presente ■ minore

Franco e Claudia sedono insieme sul divano, circondati da fotografie di (1)..... sparse sul tavolino di fronte a loro. Franco sorride mentre prende una delle foto e inizia a parlare.

“Claudia, ti (2)..... la mia famiglia. Qui, in questa foto, ci siamo io e i miei genitori. Questo è mio padre, Antonio. Lui lavora come ingegnere. Accanto a lui c'è mia (3)....., Laura. È una donna dolce e molto premurosa. È insegnante di scuola elementare.”

Claudia sorride, guardando la foto con molta attenzione. Franco (4)..... un'altra foto e continua.

„Qui ci sono i miei nonni paterni. Questo è mio (5)....., Giuseppe, e questa è mia nonna, Rosa. Loro vivono in campagna e ogni estate andiamo a trovarli. Nonno Giuseppe è un bravissimo agricoltore e nonna Rosa cucina i migliori piatti tradizionali.”

Franco prende un'altra foto e la (6)..... a Claudia.

“Questa è la mia sorella maggiore, Elena, con suo marito, Marco, e i (7).....
..... due figli, Luca e Giulia. Elena è una dottoressa e Marco è un avvocato.
Luca e Giulia sono molto vivaci e intelligenti.”

Claudia guarda la foto dei nipoti di Franco. I bambini sono così dolci! Intanto,
Franco prende un'altra foto.

“Qui c'è il mio fratello (8)....., Davide. È ancora studente all'università. Studia architettura e ha grandi progetti per il futuro. È molto creativo e ama disegnare.”

Franco prende una foto più grande e sorride con affetto.

“Questi sono i miei zii, Paolo e Carla. Paolo è il fratello di mia madre e Carla è sua (9)..... Hanno due figli, i miei cugini, Francesco e Valentina. Paolo è un bravissimo musicista e Carla è un'ottima scrittrice.”

Claudia sorride e guarda le foto con interesse. Franco prende un'altra foto e continua.

“Qui c'è mio (10)..... Francesco. È un bravissimo fotografo. E questa è Valentina, sua sorella. Lei è una talentuosa ballerina.”

Franco prende l'ultima foto e la mostra a Claudia con un sorriso sul viso.

“E infine, qui ci (11)..... io e te, la mia futura moglie. Questa foto è stata scattata durante la nostra ultima vacanza insieme. Non vedo l'ora di mettere su la nostra famiglia e riempire gli album con tante nuove foto e ricordi.”

Claudia guarda il fidanzato negli occhi, commossa dalle sue parole, e lo abbraccia forte. “Sono così felice di far parte della tua famiglia, Franco. Non vedo l'ora di conoscerli tutti (12)..... e di costruire la nostra vita insieme.”

Franco sorride e la bacia teneramente. “Anch'io, amore mio. Ci aspetta un futuro meraviglioso.”

CIEKAWOSTKA

Północ Włoch znacznie różni się od **południa Włoch**, na temat czego istnieje nieskończona liczba żartów, anegdot, skeczy, legend i innych opowieści. Na południu Włoch często spotkamy **rodziny wielopokoleniowe** zamieszkujące w jednym gospodarstwie domowym.

Północ jest znacznie bardziej rozwinięta gospodarczo, wyedukowana i idąca „z duchem czasu”, co przejawia się również w większej niezależności Włochów od rodziny oraz mniejszej liczbie potomstwa w rodzinie.

ZAWODY I PRACA

– LE PROFESSIONI E IL LAVORO

Niektóre zawody mają swoją **formę męską** oraz **żeńską** różniącą się końcówką „-o/-a”, kilka zawodów w rodzaju żeńskim otrzymuje końcówkę „-trice” w miejsce końcówki rodzaju męskiego „-tore”, a jeszcze inne zawody zmieniają jedynie **rodzajnik męski** na **żeński** w liczbie pojedynczej, a końcówkę dostosowują do rodzaju dopiero w liczbie mnogiej. Przyjrzyjmy się przykładom:

- **il parucchiere** – fryzjer / **la parucchiera** – fryzjerka
- **il segretario** – sekretarz / **la segretaria** – sekretarka
- **il commesso** – sprzedawca / **la commessa** – sprzedawczyni
- **l'attore** – aktor / **l'attrice** – aktorka
- **lo scrittore** – pisarz / **la scrittrice** – pisarka
- **il pittore** – malarz / **la pittrice** – malarka
- **il traduttore** – tłumacz / **la traduttrice** – tłumaczka
- **l'artista** – gli artisti (r.m.)
- **l'artista** – le artiste (r.ż.)
- **il giornalista** – i giornalisti (r.m.)
- **la giornalista** – le giornaliste (r.ż.)

Kilka zawodów w formie żeńskiej otrzymuje końcówkę „-essa”:

- **l'avvocato** – **l'avvocatessa**
- **il professore** – **la professoressa**
- **il dottore** – **la dottoressa**

Część zawodów kończy się na -a również w rodzaju męskim, np. **il poeta**, **il pilota**, **il dentista**, **l'autista**, jednak w liczbie mnogiej otrzymują końcówkę charakterystyczną dla rodzaju męskiego: – i – **i poeti**, **i piloti**, **i dentisti**, **gli autisti**.

CIEKAWOSTKA

We Włoszech istnieje **silna tradycja rzemieślnicza**. Rzemiosło takie jak produkcja ceramiki, wyroby skórzanego, mozaiki czy biżuteria jest bardzo cenione. Niektóre z tych tradycyjnych zawodów są obecnie traktowane jako luksusowe rękodzieło.

1. Dopasuj zawód do miejsca pracy.

1. biblioteczario	a) l'ufficio postale
2. cameriere	b) il ristorante
3. muratore	c) lo studio legale
4. farmacista	d) il bar
5. postino	e) il cantiere
6. barista	f) la biblioteca
7. estetista	g) lo stadio
8. giocatore di calcio	h) lo studio medico
9. avvocato	i) il negozio
10. maestra	j) il centro estetico
11. dottore	k) la farmacia
12. commesso	l) la scuola

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
8. 9. 10. 11. 12.

2. Połącz w pary zawody z ramki i wykonywane przez te osoby zajęcia.

medico ■ musicista ■ infermiere ■ insegnante ■ professore ■ architetto ■
pasticciere ■ falegname ■ cuoco ■ cameriere ■ estetista ■ veterinario ■ regista ■
poliziotto ■ soldato ■ hostess

1. – cura gli animali malati
2. – insegna nelle università e conduce ricerche
3. – progetta edifici e spazi urbani
4. – offre trattamenti di bellezza
5. – prepara piatti e cucina nei ristoranti
6. – cura i pazienti e prescrive trattamenti medici
7. – serve nelle forze armate e protegge il paese
8. – educa gli studenti e prepara lezioni
9. – mantiene l'ordine pubblico e fa rispettare la legge
10. – assiste i medici e si prende cura dei pazienti
11. – serve i clienti nei ristoranti e nei caffè
12. – costruisce e ripara mobili in legno
13. – assiste i passeggeri sugli aerei
14. – suona strumenti musicali o compone musica
15. – dirige la produzione di film o spettacoli teatrali
16. – prepara dolci e dessert

3. Do każdego zawodu dopisz po dwa przymiotniki z ramki, określające ten zawód lub to, jaka powinna być osoba, która go wykonuje. Możesz wykorzystać różne przymiotniki dowolną ilość razy.

sedentario ■ stressante ■ responsabile ■ redditizio ■ esperto ■ pericoloso ■ manuale ■ impegnativo ■ competente ■ intellettuale ■ ben pagato ■ monotono ■ tradizionale ■ coraggioso ■ sicuro ■ creativo

1. avvocato –,
2. falegname –,
3. architetto –,
4. vigile del fuoco –,
5. pilota –,
6. cassiere –,
7. gioielliere –,
8. medico –,
9. traduttore –,
10. chirurgo –,

4. W poniższej tabelce nie wszystkie zalety (vantaggi) i wady (svantaggi) pracy zdalnej / z domu znalazły się we właściwej kolumnie. Przenieś te, które są w niewłaściwym miejscu, do poprawnej kolumny.

LAVORO A DISTANZA / DA CASA	
VANTAGGI	SVANTAGGI
maggior flessibilità negli orari	possibilità di lavorare in pigiama
riduzione delle interruzioni da parte dei colleghi	difficoltà a separare vita lavorativa e vita privata
isolamento sociale	distrazioni domestiche
maggior comfort lavorativo	maggior autonomia
riduzione dello stress legato al traffico	difficoltà a mantenere la motivazione
possibilità di lavorare in un ambiente più tranquillo	dipendenza dalla tecnologia e dalle connessioni internet
difficoltà a partecipare a riunioni e incontri di persona	riduzione delle spese di trasporto
possibile aumento delle spese domestiche (elettricità, riscaldamento)	riduzione delle spese di vestiti e scarpe eleganti
	problemi di comunicazione con i colleghi

5. Uzupełnij brakującymi słowami tekst na temat równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. Pierwsza litera każdego wyrazu została podana, a liczba znaków (_ _ _) oznacza liczbę liter w danym słowie.

COME MANTENERE L'EQUILIBRIO VITA-LAVORO?

Mantenere un equilibrio tra vita l _ _ _ _ _ (a) e vita privata è essenziale per il benessere e la felicità complessiva. Ecco alcuni consigli utili per raggiungere questo obiettivo:

1. **Stabilire orari f _ _ _ (b) di lavoro:** Cerca di mantenere un orario di lavoro regolare e termina la giornata lavorativa alla stessa ora ogni giorno. Questo ti aiuterà a separare il tempo dedicato al lavoro da quello per la vita p _ _ _ _ _ (c).
2. **Creare un ambiente di lavoro dedicato:** Se lavori da casa, crea uno spazio dedicato esclusivamente al lavoro. Questo ti aiuterà a m _ _ _ _ _ (d) una chiara distinzione tra il tempo lavorativo e quello personale.
3. **Prendere pause regolari:** Fai delle pause durante la g _ _ _ _ _ (e) per rilassarti e ricaricarti. Anche solo una breve passeggiata o un po' di stretching possono fare la differenza.
4. **Stabilire dei limiti:** Impara a dire no quando necessario e a stabilire dei limiti chiari tra il lavoro e la vita _ _ _ _ _ (f). Evita di portare il lavoro a c _ _ _ _ _ (g) o di controllare le email al di fuori dell'orario di lavoro.
5. **Pianificare il tempo libero:** Dedica del tempo ogni giorno a te stesso e alle attività che ti p _ _ _ _ _ (h). Pianifica momenti di svago e di relax con la stessa attenzione con cui pianifichi i tuoi impegni lavorativi.
6. **Delegare e chiedere aiuto:** Non cercare di fare tutto da s _ _ _ _ _ (i). Delegare compiti e chiedere aiuto quando n _ _ _ _ _ (j) può ridurre lo stress e migliorare l'equilibrio tra lavoro e vita privata.
7. **Esercizio fisico e alimentazione sana:** Mantenere uno stile di v _ _ _ _ _ (k) sano è fondamentale. Fai esercizio regolarmente e segui una dieta equilibrata per migliorare il tuo benessere f _ _ _ _ _ (l) e mentale.
8. **Disconnessione digitale:** Imposta dei momenti della giornata in cui ti disconnetti completamente da dispositivi elettronici e reti sociali. Questo ti aiuterà a r _ _ _ _ _ (m) e a ricaricare le energie.
9. **Supporto sociale:** Mantieni forti legami sociali con a _ _ _ _ _ (n) e familiari. Il supporto emotivo e sociale è i _ _ _ _ _ (o) per affrontare le sfide della vita lavorativa e personale. Seguendo questi c _ _ _ _ _ (p), potrai migliorare il tuo equilibrio tra vita lavorativa e vita privata, aumentando la tua soddisfazione e il tuo benessere generale.

Język włoski

poziom A1-B1+

Włoski dla leniwych. Gramatyka i słownictwo to książka dla wszystkich, którzy chcą nauczyć się języka włoskiego lub doszlifować swoje umiejętności na poziomach A1-B1+.

Co wyróżnia tę książkę?

- Przystępność i jasność treści – zagadnienia gramatyczne zostały przedstawione w sposób klarowny i wzbogacone licznymi przykładami z polskimi tłumaczeniami.
- Elastyczność nauki – nie musisz rozwiązywać ćwiczeń po kolei. Wybieraj te zagadnienia, które cię interesują lub które chcesz opanować przed testem czy egzaminem.
- Urozmaicone ćwiczenia – dzięki różnorodnym zadaniom skutecznie przyswoisz zarówno leksykę, jak i konstrukcje gramatyczne.
- Klucz odpowiedzi.
- Kontekst kulturowy – treść ćwiczeń inspirowana jest kulturą, historią i życiem codziennym Włoch, co sprawia, że nauka staje się jeszcze bardziej wciągająca.
- Związki wyrazowe i typowe konstrukcje – umożliwiają prowadzenie rozmów na niemal każdy temat.

Dla kogo jest ta książka?

- Dla osób, które dopiero zaczynają swoją przygodę z językiem włoskim.
- Dla tych, którzy chcą wzbogacić swoje słownictwo i lepiej zrozumieć gramatykę.
- Dla osób przygotowujących się do egzaminów lub chcących wrócić do nauki po przerwie.
- Dla tych, którzy nie lubią skomplikowanych, akademickich wyjaśnień i cenią sobie prostotę.

To przewodnik po języku włoskim, który pozwala uczyć się we własnym tempie, bez stresu i presji.

wydawnictwoslowko.pl

ISBN 978-83-8175-660-0

9 788381 756600

P20252002
Cena 69,90 zł